

Ikt. sz.: Nbb-40/20-3/2014.

Nbb-4/2014. sz. ülés
(Nbb-4/2014-2018. sz. ülés)

Jegyzőkönyv

az Országgyűlés **Nemzetbiztonsági bizottságának**
2014. június 4-én, szerdán, 12 óra 53 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirend</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt expozéja</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek; válaszok</i>	12
<i>Határozathozatal</i>	27
<i>Elnöki zárszó</i>	27

Napirend

1. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Molnár Zsolt** (MSZP), a bizottság elnöke

Németh Szilárd István (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Galambos Dénes (Fidesz)
Lezsák Sándor (Fidesz)
Móring József Attila (KDNP)
Mirkóczki Ádám (Jobbik)
Dr. Szél Bernadett (LMP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Imre Bernadett, a bizottság munkatársa
Magyar Árpádné, a bizottság titkárnője

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt

Megjelentek

Dr. Vidoven Árpád helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)
Kádár Andrea helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)
Balczó Barnabás kabinetfőnök (Miniszterelnökség)
Sonkodi Balázs
Sas Zoltán szakértő (Jobbik)
Szijjártó Sarolta szakértő (Fidesz)
Tóth Károly szakértő (MSZP)

(A bizottság 12 óra 36 perckor megkezdett zárt ülésének - melyről

külön jegyzőkönyv készült - folytatása.

A nyílt ülés kezdetének időpontja: 12 óra 53 perc)

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Államtitkár Úr! Miniszterjelölt Úr! Elkezdénk a bizottság 2. napirendi pontját tárgyalni. Nyilvános ülésen vagyunk. A Nemzetbiztonsági bizottság államtitkár urat, miniszterjelölt urat, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt urat kinevezése előtti meghallgatásán köszönti. Valamennyien köszöntjük miniszterjelölt úr munkatársait is, államtitkár asszonyt is.

A Nemzetbiztonsági bizottság alapvetően az Információs Hivatal irányítási felügyelete miatt fogja miniszterjelölt urat meghallgatni kinevezése előtt. Úgy szokás, hogy elsőként természetesen megadjuk önnek a szót, hogy az elképzeléseiről és a feladatairól adjon egy rövid tájékoztatást a bizottság számára.

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt expozéja

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Nem volt még alkalmunk a választások óta találkozni, holott tudom, hogy jó néhány alkalommal a választások előtt és után is már az Információs Hivatal tevékenységi körét is érintő, zárt ülések zajlottak.

A mostani miniszterjelölti meghallgatás során - tekintettel arra, hogy nyílt ülés van - a mondandómat próbálom az Információs Hivatal felügyeletével kapcsolatban rövidre fogni. Ha az önök által tárgyalt napirendi pontok vagy ügyek kapcsán konkrét kérdésük van, szívesen állok a rendelkezésükre zárt ülés keretei között. Csak abban az esetben kezdeményezem ezt, ha a kérdésre csak így tudok válaszolni, egyébként pedig köszönöm a nyílt ülés lehetőségét.

Talán azzal kezdeném, hogy ami érdemi változás lesz a korábbi közös munkánkban az az, hogy a miniszterelnök úr döntése értelmében a Miniszterelnökség a jövőben minisztériumként szerveződik meg, amely formál jogi értelemben is, úgy hiszem, hogy talán közérdeklődésre számot tartó változás, hiszen a rendszerváltozás óta az első ilyen alkalom, hogy egy önálló minisztérium jön létre a miniszterelnök munkaszervezetének a keretein belül vagy annak a keretére, de nyilvánvalón sokkal izgalmasabb kérdés az, hogy mi lesz a Miniszterelnökség feladata. A Miniszterelnökség feladata elsősorban összkormányzati koordináció lesz. Azzal bízott meg a miniszterelnök úr, hogy fogjam össze és hangoljam össze a kormány munkáját, végezzem el a kormány működésével, napi munkájával kapcsolatos egyeztetéseket, készítsem elő a kormányüléseket most már nemcsak tartalmi, hanem jogi, az ország végrehajtó hatalma vagy végrehajtási irányítása szempontjából fontos aspektusok alapján is.

A miniszterelnök úr azt is elvárja tőlem a munkám során, hogy Közép-Európa leghatékonyabb kormányzati struktúráját és leghatékonyabb kormányát segítsen munkámmal, illetve a Miniszterelnökség ennek a motorja legyen, a Miniszterelnökség legyen az a pont, ahonnan dinamizálható a kormányzati munka, a Miniszterelnökség legyen az a pont, ahol leginkább elérhetjük a választások előtt vagy a választások alkalmával megfogalmazott, választók felé tett ígéreteknek a végrehajtását, ezért a

Miniszterelnökségnek elsősorban koordinatív, illetve vétó szerepe van a kormányzati döntés-előkészítési folyamatban.

Ennek kapcsán közigazgatási államtitkárságot fogunk szervezni, amely a korábbi működésünket befolyásoló kérdés lesz, hiszen a közigazgatási államtitkárság az Információs Hivatal felügyelete kapcsán lesz kapcsolódási pontja a Nemzetbiztonsági bizottságnak, még akkor is, ha terveim szerint az Információs Hivatal felügyeletét közvetlen miniszteri hatáskörben látom el, az eddigi szerkezeti struktúrában, helyettes államtitkár közreműködésével. Úgy tartom helyesnek, ha közvetlen miniszteri felelősség érvényesül a titkosszolgálat felügyelete kapcsán.

A közigazgatási államtitkárnak lesz a köteleessége a kormányülések szervezeti, szerkezeti, jogi előkészítése, amit az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkárával közösen végez, ő fogja vezetni a közigazgatási államtitkári értekezletet, valamint nyilvánvaló, hogy a Kormányiroda felügyelete is a közigazgatási államtitkársághoz tartozik. Azt hiszem, ez természetes dolog, hogy ha minisztérium, akkor van közigazgatási államtitkárság.

Ami érdekes szerkezeti változás, és törvénymódosítást igényelt, hogy a kormány az új szerkezeti struktúrában bevezeti a miniszterhelyettes intézményét, tekintettel arra, hogy a parlamenti kapcsolattartás keretében kiemelten fontosnak tartjuk azt, hogy a bizottsági munkában a tárcákat, így a Miniszterelnökséget is minimum államtitkári besorolású parlamenti képviselőtársunk vagy munkatársunk képviselje.

A törvény, a hatályba lépett új jogszabályi környezet nem ad arra most már lehetőséget, hogy főosztályvezető vagy helyettes államtitkár jelenjen meg a bizottság előtt. A miniszterhelyettes intézményének a kialakítása kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy politikai mandátummal rendelkező, politikai fölhatalmazással rendelkező ember képviselje a különböző tárcákat vagy a Miniszterelnökséget a bizottság előtt. Tapasztaltabb, rutinosabb, hosszabb ideje szolgálatot töltő képviselőtársaim tudják, milyen kellemetlen dolog az, amikor egy főosztályvezetővel kell politikai vitákat folytatni az előterjesztés minőségét vagy célját illetően. Ennek most egyszer és mindenkorra véget vetünk, és a miniszterhelyettes - aki parlamenti képviselő minden minisztérium esetében, ez a miniszterelnök úr elvárása - feladata és felelőssége nyilvánvalóan az, hogy a parlamentben megjelenítse a kormány és a tárca munkáját.

A Miniszterelnökség - ahogy említettem - felelős a kormányzati stratégiáért, annak végrehajtásáért, és felelős természetesen egy stratégiai tervezésért. Ebben minimum két területet fogunk kézben tartani, az egyik a referatúra-rendszer, amely már működött egyszer '98 és 2002 között, de nem ebben az értelemben fogjuk ezt működtetni és üzemeltetni. A kiemelt ügyeknek lesz referatúrája a Miniszterelnökségen. És természetesen szeretném, ha a kormányzat szellemi központja, agyi központja is a Miniszterelnökségen lenne, ezért ennek a fórumát is a kormánystratégiáért felelős államtitkárságon belül fogjuk megvalósítani.

Ahogy már a sajtóban nyilvánosságot nyert, és ahogy jelen pillanatban is működik a Miniszterelnökség: a fejlesztéspolitika és a vidékfejlesztés a Miniszterelnökséghez tartozik majd. A fejlesztéspolitika és a vidékfejlesztés miniszterelnökségi szerepét az indokolja, hogy a két terület az, amely európai uniós forrásokat oszt föl, és az egységes pályázati, illetve pénzkezelési rendszer miatt ezt tartjuk helyesnek és kiemelt összkormányzati érdeknek, hogy ezeknek a forrásoknak a folyósítása mindinkább a gazdaságfejlesztési érdekeket szolgálja.

Ezért emelte be a miniszterelnök úr a kormányzati struktúrába a Fejlesztési Ügynökséget, először a Miniszterelnökségbe, majd január 1-je óta az irányító hatóságokat tette a minisztériumokhoz, és központi koordinációs funkciót lát a

Miniszterelnökség. A vidékfejlesztés tekintetében pedig az irányító hatóság funkcióját fogja ellátni a Miniszterelnökség. Ez egyszer 6500 milliárdnyi forrásnak a felosztását, illetve koordinációját, másrészt pedig 1019 milliárd forintnyi vidékfejlesztési forrás koordinációját jelenti.

A vidékfejlesztési programról részletesen tájékoztattam a Mezőgazdasági bizottságot, megkímélném most a Nemzetbiztonsági bizottságot ennek a részletes elemeitől.

Ezt meghaladóan infotechnológiai koordinációs munkája is lesz a Miniszterelnökségnek két aspektusból. Először is, a kormánynak elhatározott szándéka, hogy 2018-ra az Európai Unió elvárását megvalósítandó minden magyar háztartásban - jelentős kapacitásnövekedéssel számolva - lehetővé teszi a széles sávú adatforgalmazást, az internethasználatot. A Deutsche Telekommal ezért kötöttünk stratégiai megállapodást nem olyan régen mintegy 300 milliárd forint értékben. A végrehajtásának a felügyelete a Miniszterelnökséghez tartozik.

És ide fog még tartozni az is, hogy milyen szolgáltatásokat biztosítunk a magyar választópolgároknak, adófizetőknek állami oldalról. Itt jegyzem meg, hogy a közigazgatásért való felelősséget a Belügyminisztérium viseli ugyan, de a területi közigazgatás felügyelete - kormányhivatalok, járási hivatalok -, valamint a közigazgatás koncepcionális kérdései a Miniszterelnökséghez fognak tartozni. A közigazgatás az a terület, ahol jelentős változásokat tervezek, az uralkodó állam típusú közigazgatás helyett egy szolgáltató típusú közigazgatásra fogunk átállni a következő időszakban, 2018-ra érdemi változásoknak kell bekövetkezni ezen a területen.

A Magyar Fejlesztési Bank, a takarékszövetkezeti átalakítás és a posta felügyelete is a Miniszterelnökségre kerül, azért, mert a miniszterelnök úrnak az a meggyőződése, hogy a következő négy év fejlesztéspolitika, munkahelyteremtés, vidékfejlesztés, infokommunikációs szolgáltatások bővítése mellett kiemelten fontos abból a szempontból, hogy a magyar bankrendszer átalakítását el tudjuk-e végezni, egy vidéki bankhálózat létrejöhet-e kormányzati segítséggel jó néhány társadalmi program finanszírozása érdekében. Ezért erre egy önálló részleget szervezünk a Miniszterelnökségen belül.

Kiemelt ügynek tekintjük a fejlesztéspolitika mellett az építésügyet és az építészeti kérdéseket. Ez részben országépítési és koncepcionális, központi koordinációt igénylő kérdés, másrészt pedig mindenhol azt szeretném elérni, hogy sokkal egyszerűbb legyen az ország élete. A miniszterelnök úr azt várja tőlem, hogy olyan kormányzati munkát alakítsunk ki, amely nem megnehezíti a választópolgárok életét, hanem lehetőség szerint megkönnyíti. Ez nem olyan egyszerű dolog, mert valaki filozófiailag úgy gondolja, hogy a kormánynak az a küldetése, hogy megnehezítse a választópolgárok életét. Én azt gondolom, hogy az volna a feladata, hogy megkönnyítse a választópolgárok életét. Ez egy teljesen más gondolkodás- és mentalitásmód, mindenhol a bürokráciacsökkentés, egyszerűsítés és egy más típusú államszervezés a cél.

Legkésőbb az Európai Bizottság felállításának időpontjában az európai ügyekért való felelősség is a Miniszterelnökségre kerül. A kormányzati kommunikáció felelőssége is és a nemzetpolitikai felelősség is a Miniszterelnökséget terheli.

Ezt azért soroltam fel, mert részben a törvényhozás tagjai számára - nyilvánvaló - ez jelentőséggel bír, részben pedig azért, hogy a Miniszterelnökségnek van egy általános koordinációs feladata, és ezenkívül vannak kiemelt feladatai és kiemelt felelősségei, azok, amelyek a kormányzat társadalompolitikai víziója vagy éppenséggel az ország szempontjából meggyőződésünk szerint kiemelt jelentőséggel bírnak. Így kerül ide az Információs Hivatal is. Sokszor beszéltünk már arról, hogy

helyes-e, hogy az Információs Hivatal és más nemzetbiztonsági szolgálatok különváltva tevékenykednek, én úgy gondolom, hogy ez helyes, és az is helyes, hogy az Információs Hivatal a Miniszterelnökséghez tartozik. Részben azért, mert az Információs Hivatalnak az a legfontosabb tevékenysége, hogy a kormány döntési mechanizmusát támogató információkat adjon át a kormányzatnak; részben azért, mert ez a miniszterelnököt közvetlenül is segíti a külpolitikai tevékenysége végzésében; részben pedig azért, mert azok a témák, amelyeket az Információs Hivatal feladatai közül fontosnak tekintünk, azok nem csoportosíthatók csak egy-egy ágazat feladatai és felelősségei közé. Erről majd néhány mondatot mindenféleképpen mondanék. Tehát egy kifejezetten hatékony kormányzati szervezőmunkára vállalkozom, arra, hogy a kormány munkáját megpróbáljam lendületbe hozni, mozgósítani, dinamizálni; arra, hogy olyan társadalmi változások legyenek, amelyek pozitívan befolyásolják az emberek életminőségét és hétköznapjait; ugyanakkor felelősségem és feladatom, hogy a választóknak tett különböző ígérek, a választók szempontjai - egy néppárti megközelítésből, egy plebejus megközelítésből - mindenféleképpen bekerüljenek a kormány döntési mechanizmusába.

A Miniszterelnökségnek nagy hagyománya van, én erre utaltam a parlamenti vitában, hiszen a magyar rendszer miniszterelnöki rendszer, és a kormány munkájáért a törvényhozásban egy személyben a miniszterelnök viseli a felelősséget, de a Miniszterelnökség ilyen típusú átszervezése és felelősségnövekedése újdonság. Remélem, hogy beválik a rendszer, én igyekszem majd ezeknek a feladatoknak és felelősségeknek megfelelni.

Amit az Információs Hivatal felügyelete kapcsán figyelmükbe ajánlanék, az elsősorban annak a közös munkának a folytatása, amit önökkel közösen alakítottunk ki itt az elmúlt két esztendőben. Az Információs Hivatal további átalakítását tartom szükségesnek, további megerősítése nélkül a kormány nem tud jó döntéseket hozni. Ezért fontosnak tartom, hogy az Információs Hivatal költségvetési támogatása tovább növekedjen, az elmúlt időszakban ismertek azok a belső források, amelyek lehetővé tették technikai és humánerőforrásaink fejlesztését. Azt szeretném, hogy ha három év múlva azt mondhatnánk el, hogy a magyar hírszerzés Európa egyik legerősebb hírszerzési tevékenységét végző szervezete, amely nyilván különböző adottságokkal tevékenykedik. Először is, egy szövetségi rendszer tagjai vagyunk, ebből a szempontból két dolgot mindenféleképpen ki kell emelni: Magyarország NATO-tagsága, a második pedig Magyarország Európai Unióhoz való tartozása. Természetesen lehetnek olyan érdek-összeütközések - már több alkalommal is jeleztem a bizottság számára -, ahol azt a rendkívül kényes kérdést kell az Információs Hivatalnak kezelnie, hogy velünk szövetséges ország érdekei ellentétesek a hazánk érdekeivel. Ilyen esetben intelligens megoldásokra, tárgyalásra és együttműködésre van szükség. Ezért kiemelten fontosnak tartom a magyar hírszerző szolgálatok szempontjából a CIA-val, az izraeli titkosszolgálattal és a német titkosszolgálattal való szoros együttműködést a jövőben is, mint ahogy a bizottságot már több alkalommal tájékoztattam erről a szakmai munka keretében. Ugye én a bizottság számára letettem minden évben egy jelentést az előző évről, és letettem egy szakmai programot az adott évet illetően, ennek ez fontos eleme volt. Tehát én az Információs Hivatal tevékenységét partnerségi viszonyok között képzelem el, még hozzá jó partnerségi viszonyok között. Örömmel jelenthetem, hogy jelentősen javult az együttműködés az előbb említett szervezeteket illetően. Pontosan tudják önök, hogy a magyar hírszerzés vezetői jártak több alkalommal is partneri együttműködés keretében az előbb említett kiemelt partnereknél, akár a NATO-ról, akár az Európai Unióról vagy más szervezetekről beszéltem itt az előbb.

Ami a belső viszonyait illeti a hírszerzésnek. Kialakult egy korrekt együttműködés a magyar nemzetbiztonsági szolgálatok között. A belügyminiszter úr végzi azt a koordinációs tevékenységet, amely a különböző titkosszolgálatok kormányon belüli munkájának az összehangolását jelenti. Ezen a kormány nem kíván változtatni, strukturális változást nem kíván bevezetni, az Információs Hivatal önállósága a Miniszterelnökség felügyeletében megmarad mind a működés, mind pedig az ellenőrzés tekintetében. De, azt hiszem, sikerült rendezni a különböző titkosszolgálatok egymáshoz való viszonyát, és az együttműködés jóval hatékonyabb, mint amilyen korábban volt.

Persze fölmerül az eredményesség kérdése. Ez mindig relatív fogalom, én természetesen nem vagyok elégedett az Információs Hivatal elmúlt két éves tevékenységével, én úgy gondolom, hogy fél munkát végeztünk, és további változásokra és megerősítésre van szükség. Azt várom el az Információs Hivatal személyi vezetésétől - amelyben egyébként változást nem tervezek -, hogy erősítse meg a szervezetet mind személyi felkészültségében, mind pedig technikai felkészültségében.

A technikai felkészültség a nyílt ülés kereteit feszíti, de a zárt ülésen részletesen tájékoztattam a bizottságot, sőt támogatásukat szereztem ahhoz, hogy technikai értelemben erősödjön a magyar hírszerzés. További beruházásokat tervezünk ezen a területen.

Személyi értelemben ez egy nagyon nehéz kérdés, mivel ez részben kulturális kérdés is, hiszen 24 évvel a demokratikus rendszerváltás után még mindig vannak a diktatúra éveiből származó gyakorlatok, munkamódszerek, gondolkodásmód és mentalitás. Ez az, amivel az elmúlt két évben mindennap találkoztam. Egy modern, demokratikus jogállami keretek között működő hírszerzésre nem ugyanazok a játékszabályok, kulturális szabályok, ügykezelési szabályok vonatkoznak, mint egy olyan hírszerzésre, amelynek van egy diktatórikus előélete. És miután itt a személyeken keresztül valósul meg a kontinuitás, azt hiszem, még mindig évekre van szükség ahhoz, hogy egy új munkakultúra, egy új munkamorál alakuljon ki. Azt hiszem, hogy Pásztor vezérőrnagy úr jelentős lépéseket tett ennek az új munkakultúrának a kialakítása érdekében.

Az én elvárásom sokkal pontosabb munka, sokkal precízebb munka, sokkal alaposabb munka és a felelősség vállalása. Egy információért, egy megszerzett információért, egy hírszerzési képességért vállalnia kell tudni a szervezetnek a felelősséget. Az újságokban elolvasható, összeollózható vagy a követségeken begyűjthető pletykákra nem kell tízmilliárdot költenie a magyar államnak, egyet sem kell költenie. Költenie azokra az információkra kell, amelyek a magyar állam működése szempontjából az ország, az össznemzet érdekeit szolgálják. Ezt fogom erőltetni az Információs Hivatalnál, hogy egy más típusú munka legyen.

Nem szeretném itt most a részleteket szintén a nyílt ülés keretei között kibontani, de ha jól tudom, lesz alkalmunk arra, hogy zárt ülés keretében a szakmai programról részletesen beszéljünk. Azért én azt tapasztaltam - és akkor most a miniszterjelölti bemutatkozás alkalmával összefoglalnám az elmúlt két év tapasztalatait is egy mondatban -, hogy valamikor 2003 és 2004 környékén történt egy kultúra- és filozófiaváltás a hírszerzésnél, amely az operativitás helyett az információk szintetizálásra tette a hangsúlyt. Talán úgy fogalmaznék, hogy a nyíltan föllelhető információk logikus összerendezésében sokszor jobban bíztak, mint a klasszikus operatív eszközökkel megszerezhető titkos információk jelentőségében. Én ezt hibának gondolom, az élet ezt igazolta is. Ezért a klasszikus hírszerzési módszerekben való képességet jelentős mértékben kell a kormányzat anyagi támogatásával erősíteni a következő időszakban.

Aminek kifejezetten örülök, hogy annak ellenére, hogy a Miniszterelnökséghez tartozott az Információs Hivatal az elmúlt két esztendőben, semmiféle nyilvános botrány, semmiféle olyan ügy, amely az Információs Hivatal társadalmi megítélését, politikai respektjét vagy a közbizalmat érdemben érintette volna, nem volt. Azt hiszem, hogy a képviselőtársaim tanúsíthatják, hogy az Információs Hivatal a Nemzetbiztonsági bizottság felé, mint törvényhozó, ellenőrző szervezet felé korrektül teljesítette a kötelezettségeit, nyitottan teljesítette a kötelezettségeit. Én kifejezetten azt az utasítást adtam a felügyelet keretében, hogy a bizottság számára minden hozzáférést adjanak meg, és az együttműködést teljes egészében képesek és készek legyenek teljesíteni.

Az Információs Hivatal kiemelt feladatairól ejtenék néhány szót, a nyílt ülés kereteire is tekintettel. Továbbra is kiemelten fontosnak tartom a 2012-ben megfogalmazott szakmai program végrehajtását, amelyben erős Magyarországon gondolkodunk, amelyben fontos a nemzeti függetlenség intézménye, fontos a gazdasági függetlenség intézménye, fontos az energiafüggetlenség intézménye. Ennek érdekében határoztuk meg azokat a pontokat, amelyek kockázatot jelentenek.

Magyarország esetében van két olyan pont, amely sokkal inkább gazdasági jellegű, maga a pénzügyi kockázat. Egy magas adósságállományból finanszírozott ország, amely adósságstruktúrájában a külföldi hitelek jelentős összeget tesznek ki, különös gonddal és figyelemmel kell kövesse azt hírszerzési eszközökkel is, hogy Magyarország megítélése a pénzügyi világban hogyan változik, hogyan tudja a hitelességét erősíteni, hogyan tudja a magyar gazdaság, a magyar teljesítőképesség, a magyar kötvénypiac, az állami kötvénypiac adott esetben a bizalmat fönntartani.

Ezért részben el kell háritanunk minden olyan akciót, amely veszélyezteti az ország gazdasági biztonságát, veszélyezteti az állampapírpiacon, részben pedig hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy erősödjön a bizalom. Ez titkosszolgálati közreműködést is igénylő feladat. Ezt a készséget és képességet, ezt a szaktudást ki kellett építeni az Információs Hivatalon belül. Jelentős lépéseket tettünk. El tudom azt mondani, hogy most már létezik az a tudás az Információs Hivatalban - ez nagy dolog, amire az Információs Hivatal büszke lehet -, hogy azt hiszem, jó néhány magyar, nyilvános pénzügyi szervezettel versenyképes pénzügyi elemző munkát tudnak végezni a kollegáink arról, hogy Magyarország finanszírozását, Magyarország gazdasági stabilitását milyen tényezők érintik, milyen pénzpiaci mozgások vannak a világban. És ez az operatív és offenzív hírszerzési munka keretében erősítendő terület a jövőre nézve.

Hasonlóan fontosnak gondolom az energiabiztonság kérdését a jövőben. Az energiabiztonság - és maga az energia kérdése, nemcsak a biztonsági reláció - a következő néhány év nagy európai vitája lesz. Ismertek a legújabb irányelvtervezetek az Európai Unióban, amelyek úgy látják, hogy Európa versenyképessége azon múlik, hogy az Amerikai Egyesült Államokkal energiakérdésekben hogyan tudja fölvenni a versenyt. Ha valaki az Európai Unió jövőjével kapcsolatos szakirodalmat olvas, vagy néhány olyan embernek a munkáját olvassa, aki gondolkodik a jövőről, akkor megdöbbenve tapasztalja, hogy vannak olyan szélsőséges nézetek, akik úgy képzelik el, hogy húsz év múlva az Európai Unió már az Amerikai Egyesült Államok egy újabb tagállama lesz. Merthogy annyira erős az USA gazdaságilag, és olyan gazdasági fölényre tett szert, amely Európa versenyképességét érdemben befolyásolja.

Napvilágot látnak olyan elemzések, hogy az energiaár-különbség miatt, az amerikai energiaár előnye miatt 13 millió munkahely van két évben belül veszélyben Európában. Ez Magyarországot közvetlenül érintő kérdés, hiszen a magyar gazdaság versenyképessége, ipari versenyképessége nagymértékben függ az energiaáraktól.

Ha függ a magyar gazdaság és az energia, az európai gazdaság az energiaárártól, akkor kulcskérdés, hogy Európa számára honnan és milyen formában lesz megfelelő minőségű energia, és ebben mi a magyar pozíció. Mi nem kevesebbet tűztünk ki célul, mint hogy egy olyan gazdaságszerkezetet építünk föl, amely az olcsó energiát célozza meg. Ehhez veszünk igénybe minden eszközt. Az olcsó energia mellett az ország energiafüggetlenségét is erősíteni kell. Ismertek az Európai Uniónak azok az előírásai, megjelent tanulmányai, hogy az országok közötti energiaáramlást - magyar-szlovák, magyar-román, magyar-osztrák, magyar-horvát reláció - hogyan kellene erősíteni, európai energiafolyosókat hogyan kellene létrehozni, hogyan lehetne egyrészt olcsóbbá tenni az európai gazdaság számára az energiát, és kevesebb függőséget, és diverzifikálni az energiamixet. Ez egy nagyon nehéz kérdés, főleg egy olyan országban, ahol az áram 70-80 százaléka mégis keleti relációból származik, a gáznak pedig 90 százaléka. Az energiabiztonság ezért kiemelten fontos kérdés.

Itt jön egy következő tényező a két gazdasági tényezőtől, ez Közép-Európa, illetve Kelet-Európa helyzete. A legelső találkozásunk alkalmával sokat beszéltünk Oroszországról, Ukrajnáról, a közép-európai stabilitásról vagy instabilitásról. Jeleztem az önök számára, hogy ezt a képességet vissza kell építeni a hírszerzésbe, kifejezetten komolyan kell foglalkoznunk az ország gazdasági és energetikai biztonsága szempontjából Oroszországgal, Ukrajnával, meg kell értenünk azokat a folyamatokat, amelyek a nagyhatalmi átrendeződést jelentik Oroszország, Kína, Amerika vonatkozásában, kell legyen vízióink arról, tehát az Információs Hivatalban képesnek kell lenni egy csapatnak arra, hogy megmondja, hogy a következő húsz évben Közép-Európa, a közép-európai országok egymáshoz viszonyított versenyképessége vagy adott esetben szövetsége milyen erőt képvisel.

Az Információs Hivatalnak tudással, információval és támogató magatartással képesnek kell lennie a V4-ek együttműködését kiszolgálnia, amely úgy hiszem, hogy az Európai Unióban belül stratégiai jelentőségű. Ma már a Közép-Európából származó szavazatok fölértékelődnek az európai politikában, és Közép-Európa úgy tűnik, hogy az orosz-ukrán konfliktus miatt és emiatt a politikai, gazdasági és társadalmi válság miatt visszanyeri ugyanazt a szerepét - lásd a tegnapi, tegnapelőtti események, nyilatkozatok, illetve bejelentések -, visszanyeri azt a kiemelt szerepét, mint ami a '90-es évek elején volt. Magyarország, amikor belépett a NATO-ba, amikor belépett az Európai Unióba, akkor a magyar politikai elit egy jelentős része - pártoktól függetlenül - úgy gondolta, hogy ő azt a politikai munkát, azt a társadalmi mandátumot, amely a rendszerváltás beteljesítéséről szólt, elvégezte, teljesítette azzal, hogy Magyarország NATO-tag lett és az Európai Unió tagja lett.

Nem telt el tíz esztendő, minden, 2004-es doktrínát fölülírt az elmúlt egy év. Minden, ami evidenciának tűnt, újfajta megközelítést, újfajta gondolkodásmódot igényel. Azt szeretném kihozni az Információs Hivatalból, azt szeretném kipróbálni az Információs Hivatalból, hogy az Információs Hivatal a napi hírszerzési tevékenységen túl képes legyen intellektuális értelemben, fölkészültség, tudás szempontjából olyan minőségű elemzéseket, adatokat, információkat a mindenkori kormány számára letenni az asztalra, amely gondolkodik Közép-Európában öt-tíz éves perspektívában, szövetségi rendszerben, konkurensokban, és elemzi ezt a helyzetet, ami nyilvánvalóan megváltozott.

Ez nem könnyű dolog, hiszen az Információs Hivatal hírszerzési képességét azok után, hogy Magyarország NATO-tag lett, majd az Európai Unió tagja lett, értelemszerűen visszametsztették. Nézzék meg az állománytáblát, nézzék meg a költségvetési forrásokat, nézzék meg a munka minőségét. Voltak, akik úgy gondolták - pártoktól független politikai döntéshozók -, hogy Magyarország tulajdonképpen a

szövetségi rendszerben kellő védelemben részesül. Az elmúlt egy év eseményei egyértelműen bizonyítják, hogy nemcsak arra kell támaszkodnunk, amit a szövetségesektől kapunk tudást, információt, hanem Magyarország gazdasági helyzete, pénzügyi függősége, energiafüggősége, geopolitikai helyzete, közép-európai befolyása miatt igenis önálló képességekkel kell bírunk. Ennek jegyében próbáltam átalakítani az Információs Hivatalt, megerősíteni - ezt én vállalom is, hogy meg kell erősíteni. De, még egyszer mondom, nemcsak pénzről és eszközről van szó, mert azt önök támogatták, oda is adták az Információs Hivatalnak. Nagy érdeklődéssel követem, hogy mire használják, tudják-e használni, élnek-e a politika által konszenzussal felkínált lehetőséggel, képesek-e ezt a hírszerzési filozófiaváltást megtenni, vagy pedig nem tudják a mindenkori kormányzat, a mindenkori végrehajtó hatalom hírszerzési igényeit kiszolgálni.

Mi részletesen beszéltünk ebben a bizottságban arról, hogy milyen veszélyek vannak, beszéltünk kínai befolyásról, beszéltünk orosz befolyásszerzési kísérletekről, konkrét ügyeket modelleztünk az önök fölvetése alapján az Alkotmányvédelmi Hivatallal, és beszámoltunk részletesen arról, hogy ezek milyen volumenű nemzetbiztonsági kockázatokat jelentenek. Ezt a munkát természetesen folytatjuk.

Beszéltünk arról, hogy Közép-Európában milyen kockázatot jelent a magyar nemzetpolitika offenzivitása, adott esetben a kettős állampolgárságnak milyen nemzetbiztonsági kockázatai, milyen viszonyai vannak, talán külön bizottsági ülést is szenteltek ennek a témakörnek a körbejárása okán és érdekében.

Ezeket a témákat természetesen továbbvisszük. Tehát nem tudok arról beszámolni, hogy az Információs Hivatal tevékenységi köre megváltozna, témái megváltoznának, arról tudok beszámolni, hogy az elmúlt egy év eseményei csak megerősítettek abban a meggyőződésben, hogy az eddig elkezdett munkát még jobban kell végezni, és az Információs Hivatal megerősítésére van szükség.

Abban is biztos vagyok, hogy az Információs Hivatalt a mindenkori kormány központi szervezetében kell tartani. Nézzék meg a német szövetségi kancellária hivatalának szervezeti fölépítését, hogy milyen ügyek vannak ott, látni fogják a párhuzamot a mostani terveinkkel, nem véletlen, hogy titkosszolgálati együttműködés vagy titkosszolgálati felügyelet is megjelenik az ottani munka keretében.

Én szeretném felajánlani a jövőre nézve a bizottság számára az Információs Hivatal további együttműködését, jó néhány sikeres és azt hiszem, értelmes és normális bizottsági ülésen vagyunk túl, amely abszolút konstruktív légkörű volt. Szeretném felajánlani képviselőtársaimnak is az együttműködést, amennyiben kezdeményezéseik vannak. És szeretném jelezni, hogy mindent megteszek annak érdekében, hogy ezt a munkát felelősséggel tudjam ellátni, és az elvárásoknak meg tudjak felelni. Köszönöm szépen.

Kérdések, észrevételek; válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kérdés, észrevétel, hozzászólás van-e. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönjük Lázár úrnak is a beszámolóját. Több kérdést, amivel készültem a mai alkalomra, már érintett a felvezetésében, én pár helyen szeretnék pontosítást kérni, illetve lesz egy-két olyan terület, amelyre pluszban rákérdezek. Arra kérem miniszterjelölt urat, hogy ha esetleg olyan kérdésbe ütköznék, amelynek a megvitatása zárt ülést igényel, akkor ezt jelezze, és bízom benne, hogy meg tudjuk ennek találni a lehetőségét.

Az első kérdésem pontosan az lett volna, hogy miniszterjelölt úr pontosan milyen területeket fog felügyelni, de elég hosszan beszélt róla. Azért van egy olyan,

amit még fel szeretnék tenni, merthogy bizonyos körökben lehet hallani, hogy ön a közmédiáért, illetve az energiaszektorért is felelős lenne. Azért kell hogy ezt megkérdezzem, mert tegnap Seszták Miklós meghallgatásán feltettem azt a kérdést, hogy a megújuló energiákkal kapcsolatban milyen stratégiát szeretne fejlesztési miniszterként fogantatosítani, és ő azt válaszolta, hogy ebben a kérdésben nem ő fog dönteni, ezért szeretném öntől közvetlenül is megkérdezni, hogy akkor ki az, aki erről dönteni fog, esetleg ön lesz az vagy valaki más?

A másik kérdésem pedig arra vonatkozik, hogy ön az, aki a polgári hírszerzést fogja felügyelni miniszterként továbbra is, ez világosan kiderült, és ha jól értettem, az elképzeléseinek a vázolása kapcsán nyilván meg kívánja erősíteni ezt a tevékenységet, de összevonást esetleg tervez-e? Ha jól értem, nem tervez összevonást a katonai hírszerzéssel, de, kérem, akkor ezt explicite is mondja ki, hogy ha ez a tényállás.

Azt is értettem, hogy szándékai vannak arra, hogy a hírszerzés szakembereit megtartsa, sőt még erősítse ezt a kapacitást, én a forrásoldalra szeretnék rákérdezni, hogy ez konkrétan mekkora forrásbevonással járna az adott területre, hogy ha ezzel kapcsolatban kaphatok információkat.

Muszáj rákérdeznem arra is, hogy itt az ukrán helyzettel kapcsolatban biztos van egy olyan stratégia a fejében, amit a továbbiakban szeretne alkalmazni, hogy ha erre egy kicsit kitérne, többféle vonatkozásban is, ami engem különösen érdekel, az az ott élő magyar embereknek az ügye. A stratégiát általánosságban is szeretném hallani, de kifejezetten erre a kérdésre pedig bővebben szeretnék válaszokat kapni.

Muszáj azt is megkérdeznem, hogy említette, hogy a gazdasági életben a hírszerzést többféle módon szeretné használni, és beszélt az energiafüggetlenség kérdéséről is, hazánk energiafüggetlenségének kérdéséről. Nem titok az, hogy a Fidesz elkötelezett a magyarországi atomkapacitások bővítése irányában, én azt szeretném kérdezni, hogy mielőtt a paksi szerződést megkötötték volna, előtte végeztek-e olyan vizsgálatokat, amely a nemzetbiztonsági kockázatokat felmérte a beruházással kapcsolatban. És ha végeztek, és nyilvános ülésen megismerhető az eredménye, akkor, kérem, ezeket vázolja.

Még egy kérdés van, amit így első körben fel szeretnék tenni, és ez kifejezetten a közmunkára vonatkozik, bár Nemzetbiztonsági bizottság ülésén vagyunk, de nekem itt van lehetőségem önnel találkozni és beszélni. Ebben a dossziében is szerepel önnek egy olyan kijelentése, amelyben 2015-től legalább közmunkát biztosítana mindenkinek. Ezt ön mondta, május 19-ei hírről van szó. Én bátorkodtam kiszámolni, hogy ez körülbelül milyen forrásokat igényelne, és hány főt érintene, 7-800 ezer főről lenne szó számításaink szerint, és ezermilliárdos összege lenne ennek a programnak. Úgyhogy én szeretném öntől megkérdezni, hogy ön is hasonló következtetésekre jutott, amikor ezt kimondta. Illetve ha nem, akkor önnek milyen számításai vannak ezzel kapcsolatban? Illetve valóban ez a cél, hogy ebben az országban 7-800 ezer közmunkás legyen, vagy ez valamilyen fajta túlzás volt az ön részéről? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mirkóczki képviselő úr, parancsoljon! Először összeszednék, államtitkár úr-miniszterjelölt úr, az összes kérdést, hogy derüljön ki, hogy van-e olyan, ami csak nagyon zárt ülésen mondható el.

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Köszönöm szépen, elnök úr.

MIRKÓCZKI ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm szépen. Én is köszönöm a tájékoztatást. Azokat a kérdéseket nyilván, amelyek már elhangzottak, én sem szeretném továbbfeszíteni, azonban talán pontosítanék vagy konkretizálnék néhány

kérdést. A miniszterjelölt úr beszélt az Információs Hivatallal kapcsolatos terveiről, olyan értelemben, hogy további minőségi, tartalmi, anyagi javulást szeretne eszközölni, ha van konkrétum, én arra lennék kíváncsi, hogy milyen összeget. Ugye a költségvetési oldalát ismerjük minden évben a különböző szolgálatoknak, mekkora összeggel szeretné növelni az Információs Hivatal anyagi forrását, és azt honnan terveznék elvenni? Illetve a személyi létszámot illetően eddig is kaptunk minden évben korrekt tájékoztatást az Információs Hivatalt illetően, van-e konkrét szám, hogy mekkora létszámemelést szeretnének végrehajtani a következő évben vagy években, tehát hány státuszt jelentene ez, és van-e kimondottan olyan, ahol konkrét hiányosságok vannak a tervekben?

Aztán én inkább csak egy véleményt mondanék. Én furcsállom... - nem furcsállom, de számomra mindenesetre van egy érdekes szájíze annak, hogy kirobban az amerikai lehallgatási botrány, ami lassan az egész világot vagy Európát elég jelentősen érinti, gondolok itt a Snowden-ügyre és az NSA tevékenységére, és nekem az továbbra is egy nagyon felemás dolog, hogy mi továbbra is feltétel nélkül baráti, partneri társszerveként tekintünk rájuk, miközben lassan mindenki számára világos, hogy mit műveltek, és nem kaptunk egyáltalán semmi megnyugtatót arra, hogy mondjuk Magyarországon - nem akarok a részletekben elveszni, hiszen nyílt ülés van -, mondjuk, kiket figyeltek, kiket hallgattak, meddig és miért. Hogy mondjam? Értem én, hogy ők az erősebbek meg ők a nagyobbak, de azért kell-e nekünk mindig feltétel nélkül megfelelni, akkor is, amikor egy nagyon agresszív támadás vélhetően minket is érintett.

Végezetül pedig inkább csak a véleményére lennék kíváncsi. Sokat beszélt a tájékoztatója elején a közigazgatásról, illetve hogy a kormánynak és a politikának az embereket kell szolgálni, kiszolgálni elsősorban, és az ő életükre kell minél inkább tekintettel lenni, amiben egyetértünk. Egy friss hír, talán történelmi is, hogy elfogadott a Fidesz - vélelmezhetően elsőként - egy baloldali indítványt, nevezetesen Fodor Gábornak a választási törvényre vonatkozó törvénymódosítását, amely lehetővé tenné az önkormányzati választások során azt a többes ajánlást, ami az elmúlt választásokon rengeteg csalásra és visszaélésre adott lehetőséget. És most nagyon úgy néz ki, hogy ha ez önkormányzati szinten is így fog működni - vélhetően az októberi önkormányzati választásokon -, ez nem épp az emberek minőségét fogja szolgálni, hiszen a kamupártok, -jelöltek tömkelegével fogunk megint találkozni, és inkább káoszt fog okozni, semmint az elérendő célt szolgálná. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés, hozzászólás, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Akkor, miniszterjelölt úr, nekem is lenne néhány rövid kérdésem. Az egyik, hogy költségvetési szempontból hogyan látja az Információs Hivatal lehetőségeit, különös tekintettel arra, hogy valóban Európa egyik leghatékonyabb hírszerző szolgálatává akarja - nagyon helyesen - tenni a miniszterjelölt úr ezt a szervezetet. De azért ennek a költségvetési lehetőségek jelenleg gátat szabnak, vagy úgy tűnik. Hogy látja ezen a kitörési pontot, lehetőséget? Hiszen azért a fejlesztési lehetőségek sokszor behatárolják az eredményességet.

A másik: a magyar kormányzati szerkezetből és a titkosszolgálatok felügyeletének a viszonylag sokrétűségéből fakadó koordinációs lehetőségeket hogyan látja, miniszterjelölt úr? Hiszen az Információs Hivatalnak a katonai szolgálattal, a többi polgári szolgálattal, adott esetben a Terrorelhárítási Központtal, tehát nagyon sokrétű együttműködésre van szükség. Hogyan látja ezt a koordinációs lehetőséget és szerepet, hogy hogyan lesz ebből egy egységes, jól működő nemzetbiztonsági szervezet?

A másik: a határon túli magyarokkal kapcsolatosan hogy látja miniszterjelölt úr azt a felelősséget, ami az Információs Hivatalon van a határon túli magyarság biztonságát illetően; mivel a határon túli magyarság biztonságának egyik letéteményese az Információs Hivatal? Itt milyen kihívásokat, lehetőségeket lát, és nemcsak Ukrajna tekintetében ilyen szempontból?

A terrorelhárítás nemzetközi vonatkozásában az Információs Hivatalnak milyen kihívásokkal kell szembesülnie a következő időszakban?

Természetesen kitért rá, de még egyszer muszáj visszatérni arra, hogy legfőképpen mi indokolja a kormányzati szerkezeten belül az Információs Hivatal elhelyezkedését. Hiszen itt a legfőbb kritika magam és az ellenzék egy része részéről legfőképpen abban van, hogy bár az Információs Hivatal tagadhatatlanul az elmúlt években bizonyított - ezt magam is Ukrajna tekintetében így látom, egy nagyon korrekt és nagyon jól tájékozott szervezet képét festi le -, de mégis, valahogy rendszeridegennek tűnik a kormányzati szerkezeten belül ez az elhelyezkedés. Beszélte erről ön most viszonylag részletesen, de röviden össze kellene foglalni az indokoltságát. Ezek lettek volna a kérdések.

Van-e olyan, ami zárt ülést igényel esetleg? (*Lázár János nemet int.*) Nincs ilyen. (*Jelzésre:*) Bocsánat, még Mirkóczki képviselő úrnak visszaadom a szót. Parancsoljon!

MIRKÓCZKI ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm szépen. Elnézést, még van egy nagyon rövid kérdés az átalakításokkal kapcsolatban. Csak érdeklődnék, hogy lehet-e már konkrétan tudni személyekről, gondolok itt államtitkárokra, helyettes államtitkárokra, akik az ön közvetlen munkatársai lesznek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Öné a szó.

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Ha megengedik, először arról adnék egy rövid tájékoztatást, hogy hogy is alakult ez a Miniszterelnökség, mert ebben van a válasz arra nézve, hogy miért marad itt az Információs Hivatal. Amikor 2012-13-ban arról beszéltünk, hogy az Információs Hivatal a Miniszterelnökséghez kerül, akkor én jeleztem, hogy fontosnak tartok egy ilyen reorganizációs folyamatot, amely az Információs Hivatal megerősítéséről és újjáépítéséről szól. Akkor adtam egy helyzetjelentést önöknek zárt ülés keretében, és jeleztem, hogy szerintem ez nélkülözhetetlen a kormány működését illetően.

A kormány 2010 és 2012 közötti tapasztalatai vezettek oda, hogy a kormány belássa azt, hogy rossz döntés volt, hogy a Külügyminisztériumnál volt az Információs Hivatal, demokratikus garanciák miatt, az elmúlt 25 év hagyományai miatt nem akart egy egységes titkosszolgálati tömböt létrehozni. Aki a titkosszolgálatok történetét pontosan tudja, ismeri azt, hogy a magyar titkosszolgálatok egészen 1989-ig egy tömbben működtek, a III-as főcsoportfőnökség keretében a Belügyminisztériumban. Ennek a szétbontása döntően a demokratikus ellenzék követeléseibe tartozott. Ismertek azok az ügyek 1988-89-ből, amelyek az egységes titkosszolgálati irányítás szétesését és az önálló, különböző, ágazati titkosszolgálatok létrehozását indokolták. Az volt a politikai konszenzus az elmúlt 25 esztendőben, hogy döntően demokratikus garanciák miatt ezeket a titkosszolgálatokat nem rakjuk össze újra, holott rengeteg olyan szakember van, aki azt mondja, hogy hatékonyság szempontjából sokkal jobb lenne, ha egy kézben összpontosulna ezeknek a titkosszolgálatoknak az irányítása. Én ezt határozottan ellenzem.

Nekem az a politikusi meggyőződésem, az a választott parlamenti képviselői meggyőződésem, hogy az a jó, ha egy kormányon belül több miniszter ügyeli föl a

titkosszolgálatokat, és nem az, ha ez egy kézben összpontosul. Én ezt továbbra is szükséges demokratikus garanciának tekintem, és parlamenti képviselőként a jövőben is ezt fogom támogatni, most pedig a végrehajtó hatalom részeként ezt képviselem ebben a munkában.

Amikor a miniszterelnök úr a választásokat követően és miután munkakapcsolatban voltam vele, már a választásokat megelőzően is levonta azokat a tanulságokat, amelyek az elmúlt négyéves kormányzásból, tehát a 2010-2014 közötti időszakból maradt, az teljesen világos, hogy a kormányzati koordináció és a politikai kormányzás ilyen értelemben sokkal fontosabb, mint amilyen eddig volt, ezért a politikai kormányzás értelmezését egy pillanatra megnyitnám. Mi a politikai kormányzás alatt azt értjük, hogy a különböző ágazati érdekekkel ellentétben osztársadalmi, -gazdasági vagy összválasztói érdekeket kell képviselnie a Miniszterelnökségnek, és ezt kell a különböző partikuláris érdekekkel szemben érvényesíteni.

Amikor az elnök úr arra kérdez rá, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok között az együttműködés hogyan hozható létre, azt hiszem, hogy a Miniszterelnökség irányítása és a miniszterelnöki munka nem nélkülözheti egy nemzetbiztonsági koordinációs szervezet fölállítását, amely erősebb kell legyen, mint a mostani nemzetbiztonsági kabinet, szélesebb körű kell legyen, mert egyébként összefésülhetetlen az az információmennyiség, amely rendelkezésre áll.

Jeleztem, hogy a belügyminiszter úr végezte ezt a munkát, de ezt a munkát erősíteni kell, mert a megosztott kormányzati felügyeletnek, miután a magyar kormányzati kultúrából - pártoktól függetlenül - hiányzik az együttműködés kultúrája, miniszterek képtelenek egymással együttműködni, azt hiszem, ezt minden kormányzópart, amely már volt kormányzóparti pozícióban pontosan tudja, ezért igenis ki kell kényszeríteni - idézőjelbe téve - az együttműködést. Ez mindenképpen adja az egyik magyarozatát annak, hogy a titkosszolgálatokkal miért kell valamilyen formában foglalkoznia a Miniszterelnökségnek. Ha a hírszerzés nem lenne itt, akkor a Miniszterelnökség szakpolitikai referatúrái között kellene nemzetbiztonsági referátumi feladatokat elvégezni, és egy referenst vagy államtitkárt működtetni annak érdekében, hogy ezt a munkát összefogja.

Amikor én mandátumot kaptam arra, hogy a Miniszterelnökség szerkezetére tegyek javaslatot, akkor alaposan áttanulmányoztam akár a brit kabinetrendszert, akár a francia félelnöki rendszert, akár a német kancellária működését. A német kancellária működése kifejezetten épít arra, hogy a különböző ágazati érdekek szintetizálásából hoz létre kormányzati álláspontot. A hírszerzés közvetlenül be van kötve a német kancelláriába, azért, mert egyébként a végrehajtó hatalom egyes számú vezetőjének ma már nemcsak belföldi döntésekkel kell szembesülnie. Sokan kérdezik azt is, hogy az európai ügyek miért kell, hogy a Miniszterelnökséghez tartozzanak, és miért nem a Külügyminisztériumhoz kell hogy tartozzanak. Utaltam arra, hogy legkésőbb az Európai Bizottság megalakulásakor az európai ügyek a Miniszterelnökségre kerülnek.

Miután egy szövetséges rendszerben vagyunk, innentől kezdve 2004-ben a népszavazással lemondunk a szuverenitásunk egy jelentős részéről, a ránk vonatkozó döntések szövetségesi rendszeren belül ugyan, de máshol születnek. Elengedhetetlen egy olyan információmennyiség megszerzése nyílt vagy félig nyílt vagy akár fedett keretek között, amely ezeknek a döntési központoknak a működési mechanizmusát, irányvonatait értelmezi. Tehát egy miniszterelnöknek olyan nemzetközi portfóliója van ma már - nem véletlen, hogy sok helyen az Európán belüli külügyminisztériumi együttműködésnek vagy külügyi együttműködésnek a fórumai ritkulnak, hiszen Brüsszelben az Európai Bizottságban dől el nagyon sok minden, vagy inkább az

Európai Tanácsban a miniszterelnökök egyeztető fórumán -, ezért azt hiszem, hogy a miniszterelnököknek joggal van szüksége minél több olyan információra, amely az ő nemzeti érdekképviselőt vagy helytállását támasztja alá.

Nézetem szerint ez független attól, hogy ki a miniszterelnök, nézetem szerint független attól, hogy mi a kormányzati struktúra. Megváltozott a világ. Ma már, amikor az ország szuverenitásáról részben az európai uniós tagsággal lemondunk, ez elengedhetetlenül szükséges. Globális világban vagyunk, ami a pénzügyi viszonyokat illeti, NATO-szövetségesek vagyunk, ezenkívül pedig az Európai Unió tagjaként szerintem a miniszterelnök munkaszervezetében a nemzetközi folyamatok elemzése, információtámogatás, döntéstámogatás, minden egyes miniszterelnök portfóliójában, kabinetjében szerepel. Ezt alaposan tanulmányozva nyugodtan állíthatom önöknek, hogy megnézhetik a lengyel mintát, megnézhetik a közép-európai döntéshozatali mintát is. Ez az oka elsősorban annak, hogy a miniszterelnök úgy döntött, hogy az Információs Hivatalnak itt kell maradnia. De ha nem itt lenne az Információs Hivatal, akkor is működtetnénk egy olyan nemzetbiztonsági referensi jogkört vagy munkakört, amelynek össze kellene hangolnia ezt a tevékenységet.

A Miniszterelnökség nem lesz egy könnyű minisztérium abból a szempontból, hogy olyan, mint a karácsonyfa, minden van rajta. És az Alaptörvény is izgalmasan fogalmaz, amikor azt mondja, hogy a kormány mindenért felelős, kivéve, amit az Országgyűlés által hozott törvény máshová nem utal. Tehát ilyen a Miniszterelnökség is, mindenért felelős a Miniszterelnökség. Ez részben - nem terhelve önöket személyes megjegyzéssel - elég nagy felelősség az emberen, másrészt viszont, azt hiszem, nagy lehetőség is a kormányzati munka hatékonyabbá tétele, dinamizálása, leegyszerűsítése, gyorsabb döntéshozatalok tekintetében. Szerintem nagyon fontos a jövőre nézve, hogy melyik kormánynak van megfelelő reagáló képessége. Mi azt gazdasági versenyelőnyre fordítani, hogy világos és egyértelmű politikai viszonyok vannak Magyarországon, stabil többsége van a kormánypártoknak és döntésképes a kormány. Tudnék olyan V4-tagállamot mondani, ahol ezzel az előnnyel nem rendelkeznek, és folyamatosan változik a végrehajtó hatalom, ami nem hiszem, hogy az ország gazdaságának vagy az ország boldogulásának jót tesz. Tehát én ezt előnyként fogom föl, és előnyként élem meg.

Hála a jóistennek, a közmédia nem fog a Miniszterelnökséghez tartozni, legalábbis én azt a legvégsőkig fogom ellenezni. Az energetika sem, a szónak abban az értelmében, ami azt jelenti, hogy az energetikának jelen pillanatban a Fejlesztési Minisztériumban van egy államtitkársága, ez így is marad, viszont a Magyarországra vonatkozó energetikai döntésekkel kapcsolatban lesz egy kiemelt referensi osztály a Miniszterelnökségen, amelynek elsősorban nemzetközi tendenciák elemzése, illetve a nemzetközi környezet értelmezése a feladata. A Miniszterelnökség stratégiát alkot, döntést hoz, nem végrehajtó szervezet alapvetően. Tehát a végrehajtó szint, illetve a működtetési, üzemeltetési szint a Fejlesztési Minisztériumban van, az energetikai államtitkárságon belül. Az, hogy Magyarország szempontjából mi volna a legoptimálisabb, legideálisabb, hogy a miniszterelnök a kormány munkáját milyen irányba terelje, elvárja azt, hogy energetikai kérdésekben, amelyek a legfontosabbak lesznek, a Miniszterelnökség rendelkezzen azzal az intellektuális képességgel, olyan fiatal szakemberekkel, akik ebben nemzetközi vagy európai összehasonlításban tudnak segítséget adni. De sem a közüzemi cégek, sem az energetika nem fog a Miniszterelnökség felelősségi körébe tartozni, az a Fejlesztési Minisztériumban marad.

Itt csak egy zárójelet nyitok, hogy az új irányelv, amely készül az Európai Unióban már az energia összetételét és az energiamixet illetően, jelentősen kívánja emelni a megújuló energiák arányát. Ezen még nagy vita lesz itt a következő fél

esztendőben, hogy a megújuló energiáknak most hány százalékos részt adnak az energiaportfólión belül, de az biztos, hogy növekedni fog a megújuló energiák kötelező aránya, amit a tagállamoknak tartani kell. Magyarország nyilvánvalóan ezt tartani fogja.

Abban vita van, hogy ez milyen méretű legyen az egész energiamixen belül, mert mi úgy gondoljuk - és tudom, hogy ezzel vagy az ön pártjával vitában állok, és valószínű, hogy nem ez a fórum, ahol ezt meg kell beszéljünk -, hogy Európa nem lesz képes visszanyerni a gazdasági versenyképességét Amerika-Európa összehasonlításban, hogy ha nem lesz egy árnyalt energiamix. Tehát a hagyományos energiaforrásokra is szüksége van Európának ahhoz, hogy energetikai árak tekintetében versenyképes legyen az EU-val. Németország ma 60 milliárdot költ arra, hogy a megújuló energiaforrásokat szubvencionálja. 60 milliárd euróba kerül! Ez érdemben befolyásolja a német ipar és a német gazdaság versenyképességét. Ez természetesen nagyon nagy vita a világ jövője szempontjából, de azt hiszem, hogy érdemes a mostani folyamatokat abból a szempontból végiggondolni, hogy most mi a cél, hogy Európa és benne Magyarország - és ez közvetlenül érint bennünket, miután a döntések ezzel kapcsolatban Brüsszelben születnek meg - versenyképes tud-e maradni, vagy pedig lemondunk a versenyképességünkről. Ez leegyszerűsödik a következő egy évben energiaár kérdéssé: mennyibe kerül a gáz Amerikában, és mennyibe kerül az európai ipar számára? Ötszörös különbség van jelen pillanatban. Ez, még egyszer mondom, a legszerényebb számítások szerint 13 millió ember munkahelyét veszélyezteti az Európai Unióban a következő két-három esztendőben. Ez a különbség, a gázárban jelen pillanatban meglévő különbség. Úgy látom, az Európai Unió egyelőre keresi a választ, hogyan lehet ezt a különbséget csökkenteni legalább, vagy megváltoztatni.

Ami a portfólióra vonatkozó kérdés volt még. A közmunkával kapcsolatban tett föl kérdést, ezeket szeretném megválaszolni, és utána a szakmai kérdéseire is rátérnék képviselő asszonynak.

A közmunkával kapcsolatban, én úgy gondolom, az egy társadalomfilozófiai döntés, hogy azzal az adottsággal mit kezdünk, hogy ebben az országban biztos, hogy legalább 500 ezer ember, de időnként egymillió ember folyamatos segítségre és támogatásra szorul. Ezt minden politikusnak tudnia kell, hogy mindig van és mindig lesz szerény számításaim szerint minimum 500 ezer ember, akit folyamatosan segíteni kell, de ez társadalmi krízisek hatására akár egymillió emberre is fölmehet. Az a kérdés, hogy hogyan segítünk, kérünk-e ezért valamit cserébe - idézőjelbe téve -, tehát valami feltételhez kötjük-e a segítséget, ami, azt hiszem, hogy azok szempontjából, akik ennek a cechjét fizetik, az adófizetők szempontjából mégsem mindegy. Nekünk az a filozófiánk, hogy a magyar kormányoknak kötelessége, hogy minden rászorulóknak segítséget nyújtson, ezzel szemben azonban megfogalmazhat egy kérést, hogy mindenki minimum a fizikai állapotával arányos munkaképességét ajánlja föl a köz javára. Ezt azért mondom, mert nyilván egy beteg embertől ezt nem várhatjuk el, de egy egészséges embertől talán ez elvárható. Ez egy társadalomfilozófiai vagy egy társadalomszervezési elv. Mi ehhez fogunk ragaszkodni a következő négy évben. Tehát tudomásul vesszük azt, hogy sokan vannak, akik segítségre szorulnak, de a társadalmi, többségi, kormányzati segítségnek az a feltétele, hogy részben együttműködjenek a társadalommal - azt hiszem, ez mindenki számára támogatható, hogy az ilyen családok vigyék el a gyerekeiket óvodába, iskolába, ezek nagyon egyszerű dolgok, mint azt, azt hiszem, minden parlamenti képviselőtársam támogatta -, ugyanakkor a személyes munkaképességüket ajánlják fel a társadalom javára.

A közmunka nem többről szól, mint erről, és azt hiszem, hogy ez alapvetően társadalomszervezési kérdés, hogy mibe nő bele egy gyerek, mit tapasztal, mit lát. Én egy olyan országot szeretnék - és a kormányzati munkámat ezért is végzem részben -, ahol minimum a közmunka lehetőségét föl tudja ajánlani a kormány mindenki számára. Nem segélyt, hanem minimum a közmunka lehetőségét. Ez ráadásul összecszerűen a jelenlegi szabályozás keretében már több, még legkisebb közmunkabér is több, mint a legnagyobb segély összege. Ezért ezen az úton, szerintem, tovább kell menni. 200 ezer ember van 2014-ben rendszeresen benne a közmunkaprogramban. Ezt azért mondom, hogy rendszeresen vagy átlagosan, mert 237 ezer ember volt a közmunkaprogramban 2014. április 30-án. De nyilvánvalóan ez változik éven belül, mert hat hónap, nyolc hónap, alkalmi munkavállalás is van stb., ezért azt mondom, hogy átlagosan 200 ezer ember. Az én számom 350 ezer. Tehát, szerintem, még van egy 150 ezres csoport, amely munkaképes korú, munkaképes állapotú, és a munkaerőpiac nem tud számára lehetőséget biztosítani. Szerintem nekik nem segélyt kell biztosítani, hanem még átmeneti jelleggel is a közmunkaprogramot kell számukra megnyitni lehetőségként. Mert, még egyszer mondom, ma a segély már kevesebb, mint amit a közmunkában fel tudunk ajánlani. Ezt fogom képviselni a kormányzatban.

Az az elv biztos, hogy elfogadható, hogy mindig lesz olyan társadalmi csoport, amelynek a magyar kormányznak segíteni kell, az a kérdés, hogy ezt milyen elv alapján tesszük meg, annak az elvnek az alapján, hogy a segítség jár, mindenkinek joga van segélyre, vagy pedig azt mondjuk, hogy ez munkaalapú társadalom, mindenkinek alapvetően a munkából kell boldogulnia, és dolgoznia kell.

Tehát én 350 ezerrel számolok, lehet hogy ez vitatható szám, de 350 ezerrel számol a kormányzat. És azon dolgozunk, hogy ennek jövőre a költségvetési feltételei rendelkezésre álljanak a 350 ezer ember vonatkozásában.

Itt azért megjegyezném, hogy érdemes mikrotapasztalatokat gyűjteni a képviselőtársaimnak, mert vannak nagyon jó példák a közmunkára, és vannak persze nem jó példák is. Tehát minden azon múlik, hogyan valósítják meg, tehát a kivitelezés sokat javíthat vagy ronthat az ötlet megvalósíthatóságán.

A forrásoldal. 2013-ban 2,4 milliárddal - ami 31 százalék volt a '12-es összeghez képest - növekedett az Információs Hivatal költségvetési támogatása. A létszámot nem szeretném nyilvános ülésen elmondani, de a létszámnál én akár egy 30-40 százalékos emelést is el tudok közép távon képzelni. Tehát 2018-ban a jelenlegi létszámhoz képest 30-40 százalékkal több embert szeretnék a humánerőforrásban látni. Azt szeretném elmondani, hogy ezres nagyságrendű azoknak a fiataloknak a száma, akik a látókörrünkbe kerülnek, akik számára meg szeretnénk nyitni a hírszerzői pálya lehetőségét, és mondjuk, egy ezres mintából 30 ember felel meg. Tehát a hírszerzésbe bekerülni egyetemet végzett fiatalemberként nem egy egyszerű dolog, mert a magyar államapparátusban a legszigorúbb alkalmazási feltételek vannak, hiszen itt felsőfokú nyelvismeret vagy anyanyelvi szintű nyelvkultúra nélkül egyszerűen lehetetlen, hogy valaki hírszerzési munkát végezzen, és ma már ennél sokkal árnyaltabb tudást várunk el.

Az sem titok, hogy kifejezetten számítunk azoknak az együttműködésére és az országtámogató munkájára, akik a határon kívül élnek, dolgoznak, tevékenykednek vagy szolgálatot végeznek. Ez sem titok, tehát ezt én nem rejtem véka alá, hogy a hírszerző munka szempontjából vannak olyan országok, közép-európai országok, amelyek profitálnak abból, hogy mondjuk, kétmillió vagy egymillió választópolgár rendszeresen ingázik a választópolgárai közül. Ezek nem mi vagyunk. Ez egy érdekes minta, megvizsgáltuk ezt is, alkalmazásra alkalmas tapasztalatokkal szolgál ilyen szempontból, ezt mondanám.

A nemzetbiztonsági szolgálatok közül az Információs Hivatal fölfelesztése legalább 30-40 százalékos létszámnövekedést jelent, a költségvetésben pedig attól függ, hogy milyen eszközfejlesztést hajtunk végre. Tehát a humánerőforrásnak van egy fix bérköltsége, ez a kiadások 80 százaléka. Tehát az Információs Hivatal költségvetésének 70-80 százaléka bérköltség, 20-30 százalék jelenthet fejlesztési költséget.

Azt a technológiát, amivel a legerősebb hírszerző szolgálatok rendelkeznek a világban, Magyarország nem tudja megvásárolni, mert ahhoz nincs pénz. Azt a technológiát, ami a jelenleginél jobba, hatékonyabbá tudja tenni a hírszerző munkát, meg tudjuk szerezni, ez politikai döntés kérdése. Szerintem olyan világot élünk - ukrán válság, Közép-Európa fölértékelése, energia, gazdaság, az előbb utaltam rá -, amikor ebbe kell investálnunk. Az ország nemzetbiztonsága szempontjából szerintem elkerülhetetlen az, hogy a hírszerzés visszaszerezze technikai-műszaki értelemben azokat a képességeit, ami, mondjuk, 1998 előtt, 1990 előtt, még a 2000-es évek közepéig megvolt. Ez egy olyan kultúra, ami részben kiveszett, nem egyszerű megcsinálni egyébként, a bizottság részletesen betekintett ennek az anomáliába. A bizottságnak voltak averziói, hogy van az, hogy a hírszerzés technikai fejlesztést végez, biztos, a gonosz Lázár akarja megtudni, hogy mi zajlik a világban. Aztán rájött a bizottság arra, hogy ettől még nagyon messze járunk, mert annak a kitalálása, hogy egyáltalán hogyan csináljuk meg, az komoly kihívás elé állított bennünket. Tehát túlmisztifikált a nemzetbiztonsági titkosszolgálatok világa, és úgy gondolom, hogy itt nagyon alapokról kell újrakezdeni vagy alapokról kell indulni.

Az ukrán helyzetről. Én úgy hiszem, hogy aki a Nemzetbiztonsági bizottság tagja volt április 6-a előtt, bizonyíthatja, hogy az ukrán helyzet kapcsán a katonai titkosszolgálat, a polgári titkosszolgálat, a két hírszerzés, az elhárítás, ezek a szervezetek, amelyek hírszerzési vagy elhárítási kapacitással és jogkörrel rendelkeznek, jól teljesítettek. Lehetett volna jobban, én mindig tudok kifogást találni a munkatársaim munkájában, ebben jó vagyok, de azt hiszem, jól teljesítettek. Tehát a magyar kormányának adekvát információi voltak arról, hogy mi történik Kijevben. Most itt próbálom nem szétfeszíteni a nyilvános ülés kereteit, de itt vissza kellett menni oda, hogy ahhoz, hogy az ember tudjon valamit, ott kell lenni, tehát itt alapképességek és -készségek újraélesztéséről is szó van. Az ukrán válság egy próbatétel volt, egy kihívás volt, egy szakmai lehetőség volt a hírszerzés szempontjából, és megfelelt, azt hiszem, ezen. A katonai hírszerzés kiválóan működött.

Itt jegyzem meg, hogy nincs szándékunkban a katonai hírszerzést összevonni a polgárral. Bár jó ötlet, de nem tesszük ezt, mert az előbb említett demokratikus elvek alapján a külön tartást fontosnak tartjuk vagy fontosnak tartom.

Az ukrán helyzet. Először is: az Információs Hivatal azt a feladatot kapta, hogy adjon egy hosszú távú elemzést a lehetséges forgatókönyvekről. Ez a bizottság pontosan tudja, hogy egy gyors megoldás kis valószínűségű. Kicsi a valószínűsége annak, hogy egyszer egy nap, mondjuk, egy éven belül vagy hat hónap múlva egyszer csak csoda módjára ez a konfliktus, ez a nehézség megoldódik. Azzal kell számolnunk - az Információs Hivatal erre kapott feladatot, hogy ezt a forgatókönyvet elemezze a katonaiakkal közösen -, hogy Ukrajna legitimációja orosz oldalról folyamatosan megkérdőjeleződik, és ez zajlik tulajdonképpen 1994 óta, és zajlik a következő tíz évben is a mi kollegáink elképzelése és véleménye szerint. Tehát nem reális az a forgatókönyv, hogy valamitől hirtelen ez a konfliktus megoldódna.

Ez nagyon komoly nemzetstratégiai kérdéseket vet fel Magyarország számára, és a nyugati világnak meg kell értenie, hogy a mi helyzetünk nagyon kényes ebből a szempontból, hiszen a határon túli magyarok egy csoportja él Kárpátalján rossz

gazdasági, társadalmi körülmények között. Ne felejtjük el, hogy Kijev első döntése volt a nyelvtörvény módosítása, amely azonnal az Ukrajnában lévő kisebbségeket hátrányosan érintette. Tehát ez nem egy egyszerű menet a mi szempontunkból, mert miközben hű és lojális szövetségesnek kell lennünk a NATO és az Európai Unió irányában, és egyetértünk nagyon sok kérdésben a V4-ek, a NATO vagy az Európai Unió vagy akár az Amerikai Egyesült Államok politikai állásfoglalásaival, aközben nekünk az elsődleges felelősségünk, a magyar kormány elsődleges felelőssége, hogy minden magyar állampolgárt megvédjen, minden határon túli magyar számára a védelem jogát biztosítani tudja. Ebben az Információs Hivatalnak kulcsszerepe van, nemcsak Ukrajna vonatkozásában, mert az elmúlt tíz esztendőben a magyar közösségeket súlyos támadások, súlyos provokációk és súlyos kockázati tényezők érték több országban is. Ez a magyar hírszerzés számára kiemelt felelősség. Aki ismeri a munkatervet, amit én az asztalra tettem zárt ülésen, pontosan tudja, hogy mindig kiemelt blokként kezeljük a szomszédos országokban élő magyar kisebbség társadalmi helyzetét, jogi helyzetét, gazdasági helyzetét, nemzetbiztonsági kockázatokat.

Tehát az ukrán válság magyar álláspontja, az ukrán válságban Orbán Viktor álláspontja úgy érthető meg kül- és belföldön egyaránt, ha figyelembe vesszük, hogy a magyar kormány elsődleges kötelessége, hogy a határon túli magyaroknak védelmet nyújtson. Ezen keresztül érthető meg minden álláspont, mert ez egyrészt bennünket bizonyos esetekben visszafogottságra kell hogy intsen, ráadásul folyamatosan kapcsolatban vagyunk az ottani magyar vezetőkkel, akik közül pártpolitikai kérdésekben van, akivel egyetértünk, van, akivel nem, mert nyilvánvalóan a helyzetet ők tudják elemezni és értékelni, hogy mikor mire van szükség. Ez egy nagyon kényes feladat.

Ugyanakkor volt olyan pillanat az elmúlt egy évben vagy az elmúlt fél évben, amikor reális veszélye volt egy nagy migrációs hullámnak, egy eszkalációnak. Tehát van egy belbiztonsági problémánk is, hogy ha olyan a helyzet, mi van, ha a magyarok elhagyják ezeket a területeket, hogyan kezeljük ezt befelé, milyen lépéseket, milyen operatív lépéseket kell megtennie a kormánynak. De mi az 5-10 éves perspektíva? A mi kollegáink, az Információs Hivatal dolgozói, kollegái véleménye szerint 5-10 éves távlatban Oroszország nem fogja legitimálni Ukrajnát. Tehát ez az állandó legitimációs probléma hosszú távon fennmarad, és ez sok kérdést fog fölvetni. Ez az a kérdés, amivel valószínűleg négy év múlva akár ennek, akár a következő kormánynak foglalkoznia kell, nem gyorsan megoldható feladat.

Paksnál végeztünk nemzetbiztonsági vizsgálatot, amelynek két iránya van. Van a létesítménynek önmagában egy nemzetbiztonsági kontrollvizsgálata, hogy a létesítményt milyen nemzetbiztonsági kockázatok veszélyeztetik, megfelel-e az nemzetbiztonsági előírásoknak, védhető-e a létesítmény. Elég jók a Paks I-gyel kapcsolatos üzemeltetési tapasztalatok, tehát abból sok mindent le lehet szűrni, hogy Paks I-nél a nemzetbiztonsági kockázatok hogyan minimalizálhatóak, ami az erőmű biztonságos, társadalmi szempontból biztonságos működésével van összefüggésben. Tehát kell végezni ilyenkor, a Paksi Atomerőmű építésengedélyezési eljárásának egy nagyon fontos kritériuma, hogy legyen egy nemzetbiztonsági vizsgálat, tervezés arra nézve, hogy maga az erőmű belföldön, Magyarország szempontjából jelent-e biztonsági kockázatot műszaki-technológiai értelemben: biztonságos technológia, megközelíthetőség, védhetőség. Ezeket a vizsgálatokat lefolytatták és lefolytatják az engedélyezési eljárásban az érintett hatóságok, szervezetek. Ebben benne van a katonai titkosszolgálat, benne van a polgári titkosszolgálat, benne van a hadsereg, a rendőrség, a katasztrófavédelem, mindenki. Ennek a koordinációját a Belügyminisztérium végzi.

Ha arra vonatkozik a kérdés - és arra is vonatkozhat -, hogy jelent-e Magyarország számára nemzetbiztonsági kockázatot egy hosszú távú megállapodás Oroszországgal, vagy jelent-e többlet nemzetbiztonsági kockázatot, akkor természetesen a kormány ezt is mérlegelte. Itt a kormány abból indult ki, hogy egy orosz technológiával működő atomerőművünk van, amely bizonyos elkötelezettséget létezésénél fogva sui generis jelent az oroszok irányába. Napi szintű együttműködés van ma a Paksi Atomerőmű működtetése, üzemeltetése kapcsán orosz-magyar relációban. És ez zajlik harminc vagy negyven éve, a hatvanas évek közepe óta folyamatos, napi szintű orosz-magyar együttműködés van. Ehhez képest nem jelent többlet nemzetbiztonsági kockázatot egy ilyen hosszú távú szerződés, mert nyilvánvaló, hogy a szerződésből következik, hogy az oroszok nemcsak technológiát adnak el Magyarországnak, hanem részt vállalnak a kivitelezésben is, és ráadásul a finanszírozásban is. Nézetünk szerint, a kormány döntése, elemzése és végösszegzése szerint ez a jelenlegihez képest nem jelent többlet nemzetbiztonsági kockázatot.

Természetesen az ukrán válság kiobbantotta azt a politikai vitát az Európai Unión belül, hogy milyen Oroszországhoz a viszonyunk, de itt vannak pragmatikus szempontok. Tehát, ha az oroszok leállítják az ukrán gázszállítást, akkor Magyarországra honnan és hogyan lesz gáz? Lehet természetesen nem szeretni az oroszokat, vagy szeretni az oroszokat, az a magyar valóság, hogy az a gáz, amivel négymillió háztartásban Magyarországon fűtenek októbertől márciusig, annak a 85-90 százaléka Oroszországból érkezik. Ha nem ez Ukrajnán keresztül jön, akkor is Oroszországból kell hogy jöjjön. Akkor merül föl a kérdés, hogy tud-e máshonnan jönni, amivel nem állunk jól, tekintettel arra, hogy Románia és Horvátország szakszerűen és tudatosan bojkottálja azt a szerződésben vállalt kötelezettséget, hogy a megépített vezetékek átjárhatóságát és visszaáramoltatási lehetőségét megcsinálja. Ez már egy Európai Unió, Brüsszelen belüli súlyos probléma. Én csak arra hívom fel a figyelmet, hogy természetesen lehet Oroszországgal szembeni gazdasági szankciókat alkalmazni, az bennünket, Közép-Európa minden országát egyébként kritikusan érinthet. Az orosz partner kereskedelmi és nemzetbiztonsági szempontból korrekt tájékoztatást adott folyamatosan a magyar kormánynak, hiszen neki eladó a gáz, félreértés ne essék, ez üzlet kérdése. Ezért mi készek vagyunk arra, hogy jelentős gázkészleteket halmozzunk föl, zajlik a tározók feltöltése folyamatosan, és ezzel folyamatosan csökkentjük az ukrán válságból eredő nemzetbiztonsági kockázatot. De energetikai értelemben - jó, ha mindenki látja -, mind a villamos energia, mind az áram tekintetében ez egy Oroszországnak kiszolgáltatott ország jelen pillanatban. És az Oroszországgal szembeni gazdasági szankciók csak nehezebb helyzetbe hozhatnak bennünket. Ez a magyar valóság.

Önmagában a Paksi Atomerőműben való együttműködés nem jelent többlet nemzetbiztonsági kockázatot, azért, mert mi mérlegeljük jelen pillanatban, hogy az üzemanyag-szállításra vonatkozó európai uniós diverzifikációs kötelezettség, amely azt mondja, hogy az atomerőműnek késznek kell lennie és képesnek kell lennie, hogy bárhol befogadjon üzemanyagot, számunkra egy mérlegelendő, akár elfogadható álláspont. Az atomerőműnél a nemzetbiztonsági kockázat vagy a függés kockázata, azt hiszem, leginkább abban van, hogy a fűtőanyag honnan jön, mert az jelent egy függőségi kockázatot a működés szempontjából, nem a megépítés, még csak nem is a hitelezés az én véleményem szerint, a fűtőanyag. Olyan atomerőművet fogunk építeni, amely bárhol származó fűtőanyaggal működőképes lesz. Aztán majd, hogy ki ad kedvezőbb ajánlatot, az egy szabad verseny kérdése. Ezt én fontosnak tartom. Ha az EU-ban van ilyen gondolkodás - márpedig úgy látom, van -, akkor ez Magyarország számára egy mérlegelendő álláspont, mert ez a magyar nemzeti érdeket erősítő álláspont.

Amerikai viszony. Mi a NATO tagjai vagyunk, ez kötelezettségekkel jár ránk nézve, és természetesen joggal és lehetőséggel is. Sokszor hivatkozzák a washingtoni szerződés első néhány cikkelyét, amely alapján a NATO-nak jogai és kötelezettségei vannak, joga van arra, hogy bennünket bármelyik NATO-tag megtámadása esetén védelembe hívjon, és kötelezettsége van arra, hogy bennünket megvédjen, amennyiben bennünket megtámadnak. Ez egy elég határozott együttműködést és elkötelezettséget jelent. Természetesen az a magyar kormány számára megdöbbentő, hogy milyen adatfigyelés és milyen megfigyelés zajlott Magyarországon is vélelmezhetően. Járt külügyminiszter úr ebben a bizottságban, járt az elhárítás, hírszerzés, és világosan tájékoztatták a bizottságot arról, hogy nem lehet kétely abban, hogy Magyarországon is zajlottak lehallgatások, megfigyelések, adat- és információgyűjtés, ami szövetségesek között szokatlan, illetve - hogy is mondjam? - ezek után bennünket is felhatalmaz mindenféle hasonló akcióra, vagy értelmezhetnénk így is a helyzetet, nem tervezzük, de értelmezhetnénk így is a helyzetet.

Szövetségeseknek egymással szemben ilyen tevékenységet végezni nem volt szokás az elmúlt ötven esztendőben, most egy más világ közeledett. Mi azt javasoljuk a parlamentnek, hogy az újonnan érkező amerikai nagykövetet hívja meg, ezzel kezdje a meghallgatását. Ez az ügy - nyilvánvaló - tisztázandó magyar relációban is, de ha jól látom, ebben az összes európai uniós tagállam benne van, sőt ha jól látom, akkor nemcsak telefonlehallgatásokról beszélünk, hanem sokkal több adat, információ került ki.

Amit én ebből kifejezetten aggályosnak és kétségbeejtőnek tartok, hogy azt vélelmezi a kormány, hogy döntéshozók magánéletével kapcsolatban is folytak megfigyelések, amelynek csak a zsarolás lehet a szándéka, nem pedig egy másik ország nemzetbiztonsági szempontjai. Tehát hogy kik azok, akik Magyarországon a közéletben, a gazdasági életben döntéshozók és azoknak milyen magánéleti viszonyaik vannak, az nem hiszem, hogy befolyásolná az Amerikai Egyesült Államok nemzetbiztonságát, az befolyásolja ennek az országnak a biztonságát. Tehát ami ebben biztos, hogy védhetetlen és biztos, hogy nem fair, az az, hogy ha magyar döntéshozókról, politikusokról - pártállástól függetlenül -, gazdasági vezetőkről - pártállástól függetlenül - egy idegen titkosszolgálat adatokat gyűjt, még akkor is, hogy ha szövetséges, és magánéleti adatokra gondolok adott esetben, kinek milyen elkötelezettségei vagy szokásai vannak.

Nem véletlenül hoztam szóba azt, világosan szeretek beszélni, én nyílt ülésen is elmondom azt, hogy a CIA-val, a német titkosszolgálattal és az izraeli titkosszolgálattal kiemelten fontosnak tartom az együttműködést. Azt is elmondtam önknek zárt ülés keretében, hogy az országra milyen veszélyt jelenthet Oroszország, erről készítettünk egy bizottsági beszámolót. Ebben jelentős munkaerő, idő, intellektuális hozzáadott érték van, amivel próbáltuk feltárni azt, hogy az orosz expanzió mit jelenthet adott esetben Magyarország vonatkozásában.

Ami az ellenzéki együttműködést illeti, a többes ajánlás intézménye. Ne kerülje el képviselőtársam figyelmét az, hogy az ajánlószervények rendszerében az elmúlt húsz év alatt rendkívül sok visszaélés volt, nem volt olyan választás, amikor az ajánlószervények rendszeréből ne lett volna választási bizottsági, rendőrségi vagy bármilyen más ügy. Olyan sose volt, hogy ez ne lett volna probléma. Az ajánlások körül mindig gond volt, nem véletlenül az adatvédelmi szakemberek már több alkalommal is javasolták a parlamenti többségnek, hogy az ajánlás rendszerét tegye rendbe. Ennek hosszú története van. Én úgy hiszem, hogy a többes ajánlás intézménye legitim, az a kérdés, hogy meg lehet-e úgy csinálni, hogy ne legyen belőle rendőrségi ügy, és ne legyen visszaélés. Tehát nem hiszem, hogy a többes ajánlás a

probléma, annak a kivitelezése az igazi probléma. A kivitelezés, a forma, ahogy ma a többes ajánlás zajlik, az alkalmas manőverekre és alkalmas visszaélésekre. Tudomásom szerint legalább 25-30 rendőrségi ügy zajlik ebben a témakörben. És egyébként ez elég eklektikus, ha jól tudom, tehát nem lehet egy érdekcsoportra vagy nem lehet leszűkíteni egy világra. Ez a helyzet ezzel kapcsolatban.

A nemzetbiztonsági koordinációt pedig az elnök úr kérdésére, úgy hiszem, hogy kimerítően elemeztem.

Én egyelőre ennyit tudtam mondani. Szeretném följánlani a bizottságnak azt, hogy rövid időn belül a 2014-es módosított munkatervet, illetve a következő egy év szakmai programját a bizottság elé hozom zárt ülés keretében. És felügyeleti jogkörben arra utasítottam az Információs Hivatal vezetőit, hogy álljanak az eddigieknek megfelelően a bizottság rendelkezésére.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés, hozzászólás? *(Nem érkezik jelzés.)*

Engedjen meg még egy kérdést egy nagyon picit tágabban a nemzetbiztonságnál, mielőtt lezárnánk a meghallgatást. A halálbüntetést említette, államtitkár úr-miniszterjelölt úr többször a közéletben. Nem feltétlenül nemzetbiztonsági szempontból, de mégiscsak a magyar társadalmi berendezkedés egyik alappillére, hogy milyen büntetési nemek - és azok közül ezzel az egészen kivételes, jó ideje a magyar jogrendben nem létező büntetéssel kapcsolatosan esetleg lehet valamit tudni, hogy miniszterjelölt úr hogy gondolja a jövőjét ennek az 1990 óta nem létező büntetési tételnek?

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Miután a bizottság a személyes alkalmasságról kell hogy döntést hozzon, hiszen a miniszteri jelölés felelőssége a miniszterelnököt illeti, ezért úgy tekintem a kérdést, mint ami a személyes alkalmassággal kapcsolatos vagy a világnézeti meggyőződéssel kapcsolatos kérdés.

Én valóban úgy hiszem, hogy Magyarországon szigorú büntetési tételek nélkül a közbiztonság nem tartható kézben. A „három csapás” törvény előkészítője, megírója voltam, és követem annak az alkalmazását is. Be tudom azt bizonyítani minden parlamenti képviselőtársam számára, aki támogatta a „három csapás”-t, hogy jól döntött, tekintettel arra, hogy azokban a közösségekben, ahol magas volt az erőszakos bűncselekmények aránya, a személy elleni erőszak aránya, visszaeső bűnözők voltak, és a „három csapás” következtében lettek kivonva a forgalomból és hosszú börtönbüntetésüket töltik, na ezek az emberek már nem okoznak ott közbiztonsági problémát, és a közbiztonság javításának egyik eszköze, ha szigorú büntetési tételek vannak, felelősségre vannak vonva a bűnelkövetők, és egyszerűen fizikailag nincsenek ott, abban a társadalmi közegben, ahol a bűncselekményeiket elkövetik. Ez az egyik eszköz. Szerintem a szubjektív biztonságérzet másik feltétele a rendőri jelenlét, amivel adós még részben Magyarország, mert ha megkérdeznénk Borsod megyében vagy Békés megyében a választópolgárokat, hogy több rendőrt szeretnének-e, biztos vagyok benne, hogy azonnal azt mondanák, hogy igen, több rendőrt szeretnének.

Mint ismert, van olyan magyar bírói, mondjuk azt, jogalkalmazói álláspont, amely szerint még a tényleges életfogytiglan is súlyosan sérti az emberi méltósághoz való jogot vagy az alapvető emberi jogokat. Én ezt egy félreértésnek tekintem, sőt, bizonyos bűncselekmények esetében a személyes meggyőződésem az, hogy gyerek elleni, tehát bizonyos minősített életellenes bűncselekmények esetében, adott esetben gyerek elleni életellenes bűncselekmény esetében, vagy kiszolgáltatott beteg ember, idős ember elleni, életellenes bűncselekmény esetében, ahol megölik az áldozatot,

joggal merül fel a társadalomban - nemcsak bennem - az, hogy ilyen bűncselekményekre vannak demokratikus országok, például az Amerikai Egyesült Államok, ahol halálbüntetést alkalmaznak, és ez nem véletlenül van így, pedig ott aztán szabadság van, demokrácia és jogállam.

Azt hiszem, ha most népszavazás lenne, akkor pártoktól függetlenül nagyon sok választópolgár gondolkodna hasonlóan. Én úgy fogalmaztam, hogy minősített esetet mondtam, külön kihangsúlyoztam ezt a három kategóriát: magatehetetlen ember, idős ember, gyermek élete kapcsán elkövetett gyilkosságokról beszéltem. A választási kampányban az a bírói döntés, amely kapcsán a bíró úgy foglalt állást, hogy a tényleges életfogytiglan valószínűleg nem fér össze az emberi méltósággal, annak az ügynek én próbáltam utánamenni egyéni képviselői munkám keretében. Abban az ügyben, úgy tudom, hogy háromszoros visszaesőről van szó, és súlyos, életellenes bűncselekményről. Egyszerűen ezt nem tudom szó nélkül hagyni, sajnos, ilyen vagyok, ez előny az ellenzéknek, mert mindig belém lehet kötni vagy számon lehet kérni, de nem tudok szó nélkül elmenni a visító igazságtalanság mellett, amit ez szerintem jelen, tehát, hogy egy többszörös gyilkossal szemben, aki brutális kegyetlenséggel öli meg az áldozatait, fölmerül, hogy a tényleges életfogytiglan az emberi méltósággal vagy az emberi joggal hogyan egyeztethető össze. Én úgy gondolom, hogy egybeesik a választópolgárokkal az az ítélet, amikor azt mondom, hogy ez egy kifordult logika és kifordult gondolkodásmód. Ez az én személyes elkötelezettségem.

Nincs jogi lehetősége Magyarországnak jelen pillanatban a halálbüntetés bevezetésére. Az Igazságügyi Minisztériumnak komoly jogi munkát kell végeznie annak érdekében - ahogy erről az igazságügy-miniszter úr tegnap az országgyűlési képviselőtársainkat tájékoztatta -, hogy a tényleges életfogytiglan fenntartható legyen, mert az európai igazságszolgáltatási gyakorlatban ez a kérdés releváns vitaként merül föl. Meg fogjuk oldani úgy jogtechnikai eszközökkel, hogy a tényleges életfogytiglan intézménye fennmaradhasson. Ez a terv.

Még volt egy kérdés, hogy hogy képzelem el az irányítást. Közvetlen miniszteri irányítást képzelek el, helyettes államtitkár segítségével. Zajlik a helyettes államtitkár kiválasztása. A miniszterelnökségi államtitkárokat június 10-én meg fogom nevezni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szél Bernadett képviselő asszony!

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Még egy kérdést szeretnék feltenni a miniszterjelölt úrnak, ha már az igazságérzet szóba került. Régóta tudjuk, hogy mágnesszalagon fellelhető a teljes állambiztonsági múlt dokumentációja, és most már jó ideje, az elmúlt négy évben is nagy hallgatás volt azzal kapcsolatban, hogy ez mikor kerül kutatható verzióba. Számíthatunk-e arra, hogy ezzel kapcsolatban lesz előrelépés a következő időszakban?

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Ha elnök úr megengedi, válaszolok a kérdésre.

ELNÖK: Természetesen. Parancsoljon!

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Elkötelezett híve vagyok a teljes nyilvánosságnak, azonban álláspontomban kisebbségben vagyok a Fidesz-frakcióban és a kormányzatban. Mint bizonyára képviselő asszony tudja, hiszen munkámmal kapcsolatban sokszor szokott - helyesen - kritizálni, Hódmezővásárhelyen megszereztük azoknak a nevét, akik a III-as

főcsoportfőnökségnek dolgoztak, és nyilvánosságra is hoztuk az összes rendelkezésre álló adatot és dokumentumot. Azt tudom mondani, hogy annak a közösségnek, aki egy kis közösség, nagyon jót tett, hogy minden föllelhető dokumentum, adat és információ napvilágra került.

Én úgy gondolom, hogy például az ügynöklisták vonatkozásában, ha ezek a mágnesszalagok a közreműködőket tartalmazzák - ezt sem tudjuk pontosan, hogy mit tartalmaznak, de ha ezek a közreműködőket tartalmazzák -, akkor példának okáért teljes egészében híve vagyok a teljes nyilvánosságnak. Az egy helyes törekvés, ha megpróbáljuk rekonstruálni, hogy mi van ezeken a szalagokon. Én úgy tudom, hogy ennek technikai akadálya a jelenlegi technikai szint mellett nincsen. Annyit tudok erről önnek fejből mondani, hogy valamikor a '60-as évek legvégén született politikai döntés arról, hogy a papír formátum mellett másképp is rögzítenek minden nemzetbiztonsági releváns adatot, információt. Én azt a forgatókönyvet ismerem, amely szerint ezek többségében névsorok, együttműködők névsorai, és valamikor a '70-es években, a '70-es évek legelején került beszerzésre az a technológia, amely utána folyamatosan működött a rendszer utolsó 18-20 évében. Tehát azt tudom a munkám során, hogy a '70-es évek elejétől a dokumentumok rendelkezésre állnak, és azt is tudom, hogy ezek részben vagy egészben rekonstruálhatóak, és magam személyesen a teljes nyilvánosság híve vagyok.

ELNÖK: Köszönjük szépen. *(Lezsák Sándor jelentkezik.)* Alelnök úr, parancsoljon!

LEZSÁK SÁNDOR (Fidesz): Képviselő asszony kérdésével kapcsolatban és a válasszal kapcsolatban is támogatom a miniszterjelölt urat a teljes nyilvánosságra hozatal ügyében, de nem ezért kértem szót, mert nyilván ez valahol részletkérdés.

Engedjék meg, hogy összegezzem a Fidesz-KDNP-frakció véleményét. Pedagógus vagyok, ez a szakmám, a hivatásom, ezért a hasonlat: jeles szigorlat történt most, a meghallgatás végén ezzel tudom legrövidebben összegezni. Másfél évtizede ismerem miniszterjelölt úr életét, munkásságát, minden szakmai-politikai megnyilatkozása az elmúlt másfél évtizedben már körvonalazta ezeket a gondolatokat, ezt a szakmapolitikai programot.

Van egy régi mondás, hogy ember nélkül semmi nem lehetséges, intézmény nélkül semmi nem tartós. Úgy gondolom, négy esztendő után a diplomáját is meg fogja védeni a miniszterjelölt úr, tartós lesz, és a személy megvan. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úr, engedje meg, hogy egyrészt megköszönjük a kimerítő tájékoztatást. Ami az utolsó kérdés volt, a halálbüntetéssel kapcsolatban, az nem provokatív vagy általános ellenzéki kérdés volt, nem erről szólt. Egyébként, amit a büntetőpolitikáról elmondott, azzal egyet tudok érteni, kivétel ez alól maga a halálbüntetés intézménye, hiszen helyesen elmondta, hogy egyébként nagyon szükségesek a szigorú büntetések, nagyon szükséges, hogy ne maradjon bűn megtorlatlanul. Egyébként a tényleges életfogytiglannal kapcsolatosan a személyes véleményem egyezik az önével, viszont a halálbüntetés esetében nem, és ön egyébként pontosan ezért nem ezt a kérdést írta körbe, hanem az összes többit, nagyon helyesen, csak ezzel kapcsolatosan picit kitért a válasz elől, és egyébként a nemzetközi egyezmények - ezt viszont helyesen elmondta - nem teszik lehetővé.

A társadalom igazságérzettel meg egy picit vigyázni kell, mert a történelem arra tanított minket, hogy a társadalmi igazságérzet sok elvetemült megtorlás irányába is elmehet jogosnak vélt indulatból, tehát ebből a szempontból azt

gondolom, hogy ez azon kevés dolog, amit nem lehet népszavazással eldönteni, hogy legyen-e halálbüntetés, és talán nemcsak a nemzetközi kötelezettségek miatt.

Szavazás következik rövidesen. Én egy mondatban foglalnám össze a mi véleményünket meg a személyeset is. Nagyon remélem, hogy a kormányzás annyira sikeres lesz, mint amennyire az Információs Hivatal irányítása, mert azzal kapcsolatosan az elmúlt időszakban - és ennek is lesz köszönhető, hogy nem nemmel fogok szavazni - ezen a területen, és hangsúlyozom, hogy ezen a területen államtitkár úr meggyőzött. A kormányzati szerkezet és a kormányzat egyéb teljesítménye viszont nem, és miután a kettő teljesen nem választható külön, ezért lesz ez a típusú. Nem a bizonytalanságot, hanem ezt az elvi álláspontot fogja tükrözni a tartózkodás.

Határozathozatal

Kérdezem, hogy kíván-e szavazás előtt még valaki hozzászólni. *(Nem érkezik jelzés.)* Nem. Akkor kérdezem, hogy ki támogatja kinevezés előtti meghallgatása alapján a miniszterjelölt urat. *(Szavazás.)* Négy igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Egy nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Két tartózkodás mellett a bizottság támogatta a miniszterjelölt urat.

Köszönöm szépen, hogy itt volt velünk. Mindenkinek jó munkát kívánok a továbbiakban is!

Elnöki zárszó

A bizottság rövidesen - kiegészülve a Honvédelmi és rendészeti bizottsággal - folytatja a munkáját.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 21 perc.)

Dr. Molnár Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Nánásiné Czapári Judit és Podmaniczki Ildikó